

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI.410.15.1.2023

Lucyna Gromiec
Dyrektor
Zespołu Szkół Ekonomicznych w Kielcach
ul. Langiewicza 18
25-381 Kielce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/025 – Szkolnictwo zawodowe

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Zespół Szkół Ekonomicznych w Kielcach Technikum nr 5, ul. Langiewicza 18, 25-381 Kielce (dalej: ZSE lub Szkoła).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Lucyna Gromiec, Dyrektor ZSE od 1 grudnia 2007 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Warunki do kształcenia zawodowego. 2. Realizacja procesu kształcenia.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2023 (do czasu zakończenia kontroli oraz z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeśli miały wpływ na kontrolowaną działalność) ¹ .
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontroler	Zbigniew Jurkowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/97/2023 z 25 września 2023 r. (akta kontroli str. 1-5)

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Dyrektor ZSE zapewnił warunki umożliwiające należytą realizację procesu kształcenia zawodowego. Nauczyciele teoretycznych przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu posiadali kwalifikacje określone w § 3 ust. 2 i § 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli⁴ i wywiązywali się z obowiązku doskonalenia umiejętności i kwalifikacji zawodowych poprzez uczestnictwo w szkoleniach branżowych realizowanych w trzyletnich cyklach. Baza dydaktyczna Szkoły została wzbogacona i zmodernizowana zgodnie z potrzebami jednostki. Wybrane do badania pracownie przedmiotowe⁵ posiadały wyposażenie niezbędne do realizacji podstawy programowej. Stosownie do wymogów § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁶ przeprowadzono w Szkole kontrolę zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z jej obiektów, w wyniku których nie sformułowano zaleceń pokontrolnych. Ponadto obiekty Szkoły, stosownie do wymogów art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁷, zostały poddane kontrolom okresowym. Nie realizowano

¹ Lata przed tym okresem nie podlegają ocenie.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1289, ze zm., dalej: rozporządzenie w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli

⁵ W których prowadzono kształcenie w zawodach technik ekonomista, technik hotelarstwa oraz technik organizacji turystyki.

⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 1604; dalej: rozporządzenie MENiS w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 682., dalej: Prawo budowlane.

na bieżąco wynikających z nich zaleceń w celu zapobiegania pogorszeniu się stanu technicznego budynków.

Szkoła współpracowała z pracodawcami celem dostosowania oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy. Corocznie prawidłowo realizowano działania dotyczące doradztwa zawodowego, na podstawie terminowo opracowanych programów jego realizacji. Uczniom oferowano nabycie dodatkowych wybranych umiejętności zawodowych. Przyjęte do użytku w roku szkolnym 2022/2023 programy nauczania dla poszczególnych zawodów opracowano i dopuszczono do stosowania zgodnie z art. 22a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁸. Analiza procesu kształcenia w zawodach technik ekonomista, technik hotelarstwa oraz technik organizacji turystyki wykazała, że zapewniono realizację wymiaru godzin określonych w podstawie programowej kształcenia i w ramowych programach nauczania.

Praktyczna nauka zawodu przez uczniów odbywała się u pracodawców w formie praktyk zawodowych, na podstawie zawartych z nimi przez Szkołę umów. Do żadnej z 10 poddanych badaniu umów o praktyczną naukę zawodu nie dołączono programu nauczania danego zawodu, pomimo obowiązku określonego w § 7 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu⁹.

Podjęte w ZSE działania w celu prawidłowej realizacji procesu tego kształcenia, nie skutkowały jednak efektami osiąganymi przez uczniów na egzaminach zawodowych. W latach 2019-2023 spośród 35 egzaminów zawodowych, w przypadku 18 egzaminów zdawalność była poniżej 75%, w tym w przypadku trzech egzaminów zdawalność wyniosła poniżej 50%.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

1. Warunki do kształcenia zawodowego.

1.1. Szkoła posiadała zgody organu prowadzącego na kształcenie w zawodach: technik ekonomista i technik hotelarstwa¹⁰; technik obsługi turystycznej¹¹; technik rachunkowości oraz technik organizacji turystyki¹²; technik usług kelnerskich oraz technik żywienia i usług gastronomicznych¹³.

(akta kontroli str. 6-9)

Według statutu ZSE, w latach szkolnych 2017/2018–2018/2019, prowadzono kształcenie wyłącznie na podbudowie programowej gimnazjum w cyklu czteroletnim w następujących zawodach: technik ekonomista, technik hotelarstwa i technik obsługi turystycznej. Statut ZSE uwzględniał w latach szkolnych 2019/2020-2021/2022 prowadzenie kształcenia na podbudowie programowej gimnazjum w cyklu czteroletnim oraz na podbudowie programowej szkoły podstawowej w cyklu pięcioletnim w następujących zawodach: technik ekonomista; technik hotelarstwa; technik organizacji turystyki, technik rachunkowości. Ponadto na podbudowie programowej gimnazjum uwzględniał prowadzenie kształcenia w zawodzie technik obsługi turystycznej (z wyłączeniem naboru do klas pierwszych).

W roku szkolnym 2019/2020 zakończono kształcenie w klasach pierwszych na podbudowie programowej gimnazjum we wszystkich czterech oferowanych

⁸ Dz. U. poz. 316, ze zm., dalej: ustawa o systemie oświaty.

⁹ Dz. U. poz. 391, dalej: rozporządzenie w sprawie praktycznej nauki zawodu.

¹⁰ Uchwała nr 1197/02 Zarządu Miasta Kielce z dnia 27 marca 2002 r. w sprawie wyrażenia zgody na ustalenie zawodów kształconych w Technikum nr 5.

¹¹ Zarządzenie nr 65/2009 Prezydenta Miasta Kielce z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie wyrażenia zgody dyrektorowi ZSE na ustalenie zawodu, w którym kształci Technikum nr 5

¹² Zarządzenie nr 64/2019 Prezydenta Miasta Kielce z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody Dyrektorowi ZSE na ustalenie zawodów w Technikum nr 5.

¹³ Zarządzenie nr 132/2020 Prezydenta Miasta Kielce z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody Dyrektorowi ZSE na ustalenie zawodów w Technikum nr 5.

zawodach (technik ekonomista; technik hotelarstwa; technik organizacji turystyki, technik rachunkowości).

W związku z otrzymaniem 31 marca 2020 r. zgody Prezydenta Miasta Kielce na kształcenie w zawodach: technik usług kelnerskich oraz technik żywienia i usług gastronomicznych, Szkoła prowadziła kształcenie w tych zawodach na podbudowie programowej szkoły podstawowej począwszy od roku szkolnego 2020/2021, natomiast zapisy w statucie ZSE uwzględniające kształcenie w tych zawodach wprowadzono dopiero od roku szkolnego 2022/2023. W statucie podano, że prowadzono kształcenie na podbudowie programowej gimnazjum i na podbudowie programowej szkoły podstawowej w następujących zawodach: technik ekonomista; technik hotelarstwa; technik organizacji turystyki; technik rachunkowości. Ponadto na podbudowie programowej szkoły podstawowej uwzględniono kształcenie w zawodzie technik usług kelnerskich oraz technik żywienia i usług gastronomicznych.

Od roku szkolnego 2020/2021 statut Szkoły uwzględniał również kształcenie w Branżowej Szkole I stopnia nr 10 w zawodach: kelner; kucharz oraz pracownik obsługi hotelowej. Uchwałą nr XXVI/474/2020 z 20 lutego 2020 r. Rady Miasta Kielce, od roku szkolnego 2020/2021 w skład ZSE weszła również Branżowa Szkoła I stopnia nr 10, jednak nie prowadzono w niej nauki, z uwagi na brak chętnych.

(akta kontroli str. 10-39 i 537-539)

W latach szkolnych: 2017/2018, 2018/2019 oraz 2019/2020 na podbudowie programowej gimnazjum w zawodach:

- technik ekonomista, liczba uczniów rozpoczynających naukę w danym roku szkolnym według stanu na 30 września wyniosła odpowiednio 138, 146 oraz 135, natomiast osób, które nie uzyskały promocji do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego było odpowiednio 0, 3, 0. Liczba uczniów promowanych do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego wyniosła odpowiednio 128, 123 oraz 124 (w tym absolwentów Szkoły było odpowiednio 30, 31 oraz 23), a uczniów którzy zrezygnowali z nauki na 30 września kolejnego roku szkolnego było odpowiednio 12, 20 oraz 11;

- technik hotelarstwa, liczba uczniów rozpoczynających naukę w danym roku szkolnym według stanu na 30 września wyniosła odpowiednio 266, 260 oraz 221, natomiast osób, które nie uzyskały promocji do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego było odpowiednio 4, 0 oraz 2. Liczba uczniów promowanych do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego wyniosła odpowiednio 250, 250 oraz 198 (w tym absolwentów Szkoły było odpowiednio 60, 77 oraz 69), a uczniów którzy zrezygnowali z nauki na 30 września kolejnego roku szkolnego było odpowiednio 11, 12 oraz 14;

- technik obsługi turystycznej, liczba uczniów rozpoczynających naukę w danym roku szkolnym według stanu na 30 września wyniosła odpowiednio 117, 92 oraz 67, natomiast osób, które nie uzyskały promocji do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego było odpowiednio 1, 1 oraz 2. Liczba uczniów promowanych do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego wyniosła odpowiednio 101, 85 oraz 61 (w tym absolwentów Szkoły było odpowiednio 36, 22 oraz 27), a uczniów którzy zrezygnowali z nauki na 30 września kolejnego roku szkolnego było odpowiednio 7, 12 oraz 6;

- technik organizacji turystyki, 25 uczniów rozpoczęło naukę w roku szkolnym 2019/2020 (według stanu na 30 września) i wszyscy byli promowani do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego. Żaden z uczniów nie zrezygnował z nauki na 30 września kolejnego roku szkolnego.

W latach szkolnych: 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 oraz 2023/2024 na podbudowie programowej szkoły podstawowej w poszczególnych zawodach:

- technik ekonomista, liczba uczniów rozpoczynających naukę w danym roku szkolnym według stanu na 30 września wyniosła odpowiednio 32, 47, 62, 94, 123, natomiast osób, które nie uzyskały promocji do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego było odpowiednio 0, 3, 0, 4. Liczba uczniów promowanych do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego wyniosła odpowiednio 32, 44, 62 oraz 85, a uczniów którzy zrezygnowali z nauki na 30 września kolejnego roku szkolnego było odpowiednio 3, 2, 0 oraz 4;

- technik rachunkowości, liczba uczniów rozpoczynających naukę w danym roku szkolnym według stanu na 30 września wyniosła odpowiednio 16, 31, 48, 77, 102, natomiast osób, które nie uzyskały promocji do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego było odpowiednio 0, 0, 1 oraz 0. Liczba uczniów promowanych do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego wyniosła odpowiednio 16, 31, 47 oraz 70, a uczniów którzy zrezygnowali z nauki na 30 września kolejnego roku szkolnego było odpowiednio 3, 1, 0 oraz 8;

- technik hotelarstwa, liczba uczniów rozpoczynających naukę w danym roku szkolnym według stanu na 30 września wyniosła odpowiednio 62, 108, 173, 227, 272, natomiast osób, które nie uzyskały promocji do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego było odpowiednio 0, 1, 3, 12. Liczba uczniów promowanych do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego wyniosła odpowiednio 62, 101, 170 oraz 201, a uczniów którzy zrezygnowali z nauki na 30 września kolejnego roku szkolnego było odpowiednio 8, 2, 4 oraz 20;

- technik organizacji turystyki, liczba uczniów rozpoczynających naukę w danym roku szkolnym według stanu na 30 września wyniosła odpowiednio 28, 43, 75, 140 oraz 197, natomiast osób, które nie uzyskały promocji do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego było odpowiednio 0, 0, 2, 0. Liczba uczniów promowanych do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego wyniosła odpowiednio 28, 43, 73 oraz 140, a uczniów którzy zrezygnowali z nauki na 30 września kolejnego roku szkolnego było odpowiednio 5, 0, 1 oraz 0;

- technik żywienia i usług gastronomicznych (kształcenie uczniów w latach szkolnych 2020/2021-2023/2024), liczba uczniów rozpoczynających naukę w danym roku szkolnym według stanu na 30 września wyniosła odpowiednio 14, 48, 77, 120 natomiast osób, które nie uzyskały promocji do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego było odpowiednio 0, 2, 4. Liczba uczniów promowanych do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego wyniosła odpowiednio 14, 42, oraz 73, a uczniów którzy zrezygnowali z nauki na 30 września kolejnego roku szkolnego było odpowiednio 0, 7 oraz 7;

- technik usług kelnerskich (kształcenie od roku szkolnego 2020/2021), liczba uczniów rozpoczynających naukę w danym roku szkolnym według stanu na 30 września wyniosła odpowiednio 10, 7, 6, 6 natomiast osób, które nie uzyskały promocji do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego było odpowiednio 2, 0, 0. Liczba uczniów promowanych do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego wyniosła odpowiednio 8, 7 oraz 6, a uczniów którzy zrezygnowali z nauki na 30 września kolejnego roku szkolnego było odpowiednio 1, 0 oraz 1;

(akta kontroli str. 378-382)

W latach szkolnych: 2017/2018, 2018/2019 oraz 2019/2020 w klasach pierwszych na podbudowie programowej gimnazjum w zawodach:

- technik ekonomista, liczba uczniów rozpoczynających naukę w danym roku szkolnym według stanu na 30 września wyniosła odpowiednio 50, 41 oraz 32, natomiast osób, które nie uzyskały promocji do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego było odpowiednio 0, 2 oraz 0. Liczba uczniów promowanych do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego wyniosła odpowiednio 52, 40 oraz 31, a uczniów którzy zrezygnowali z nauki na 30 września kolejnego roku szkolnego było odpowiednio 7, 2 oraz 2;

- technik hotelarstwa, liczba uczniów rozpoczynających naukę w danym roku szkolnym według stanu na 30 września wyniosła odpowiednio 49, 66 oraz 54, natomiast osób, które nie uzyskały promocji do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego było odpowiednio 2, 1 oraz 2. Liczba uczniów promowanych do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego wyniosła odpowiednio 52, 62 oraz 51, a uczniów którzy zrezygnowali z nauki na 30 września kolejnego roku szkolnego było odpowiednio 8, 11 oraz 5;

- technik obsługi turystycznej, liczba uczniów rozpoczynających naukę w danym roku szkolnym według stanu na 30 września wyniosła odpowiednio 27 oraz 18. W roku 2019/2020 nie prowadzono naboru do klas pierwszych. Osób, które nie uzyskały promocji do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego było odpowiednio 1 oraz 0. Liczba uczniów promowanych do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego wyniosła odpowiednio 26 oraz 17, a uczniów którzy zrezygnowali z nauki na 30 września kolejnego roku szkolnego było odpowiednio 2 oraz 5;

- technik organizacji turystyki, 25 uczniów rozpoczęło naukę w roku szkolnym 2019/2020 (według stanu na 30 września) i wszyscy byli promowani do następnej klasy na semestr programowo wyższy. Żaden z uczniów nie zrezygnował z nauki na 30 września kolejnego roku szkolnego.

W latach szkolnych: 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 oraz 2023/2024 w klasach pierwszych na podbudowie programowej szkoły podstawowej w poszczególnych zawodach:

- technik ekonomista, liczba uczniów rozpoczynających naukę w danym roku szkolnym według stanu na 30 września wyniosła odpowiednio 32, 17, 17, 33, 33, natomiast osób, które nie uzyskały promocji do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego było odpowiednio 0, 0, 0, 1. Liczba uczniów promowanych do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego wyniosła odpowiednio 31, 17, 16 oraz 31, a uczniów którzy zrezygnowali z nauki na 30 września kolejnego roku szkolnego było odpowiednio 2, 0, 1 oraz 1;

- technik rachunkowości, liczba uczniów rozpoczynających naukę w danym roku szkolnym według stanu na 30 września wyniosła odpowiednio 16, 16, 17, 31, 29 i wszystkie uzyskały promocję do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego. Liczba uczniów promowanych do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego wyniosła odpowiednio 16, 16, 17 oraz 31, a uczniów którzy zrezygnowali z nauki na 30 września kolejnego roku szkolnego było odpowiednio 0, 0, 2 oraz 8;

- technik hotelarstwa, liczba uczniów rozpoczynających naukę w danym roku szkolnym według stanu na 30 września wyniosła odpowiednio 62, 48, 65, 65, 65, natomiast osób, które nie uzyskały promocji do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego było odpowiednio 0, 0, 1, 1, 1. Liczba uczniów promowanych do następnej klasy na semestr programowo wyższy na

ostatni dzień roku szkolnego wyniosła odpowiednio 66, 50, 60 oraz 61, a uczniów którzy zrezygnowali z nauki na 30 września kolejnego roku szkolnego było odpowiednio 7, 2, 5 oraz 6;

- technik organizacji turystyki, liczba uczniów rozpoczynających naukę w danym roku szkolnym według stanu na 30 września wyniosła odpowiednio 28, 17, 32, 67 oraz 63, natomiast osób, które nie uzyskały promocji do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego było odpowiednio 0, 0, 1, 0. Liczba uczniów promowanych do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego wyniosła odpowiednio 32, 17, 31 oraz 61, a uczniów którzy zrezygnowali z nauki na 30 września kolejnego roku szkolnego było odpowiednio 4, 1, 2 oraz 8;

- technik żywienia i usług gastronomicznych (kształcenie uczniów w latach szkolnych 2020/2021-2023/2024), liczba uczniów rozpoczynających naukę w danym roku szkolnym według stanu na 30 września wyniosła odpowiednio 14, 34, 34, 51 natomiast osób, które nie uzyskały promocji do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego było odpowiednio 0, 2, 1. Liczba uczniów promowanych do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego wyniosła odpowiednio 15, 28, oraz 30, a uczniów którzy zrezygnowali z nauki na 30 września kolejnego roku szkolnego było odpowiednio 1, 7 oraz 3;

- technik usług kelnerskich (kształcenie w klasie pierwszej miało miejsce wyłącznie w roku szkolnym 2020/2021). Naukę na 30 września rozpoczęło 10 uczniów, w tym jedna nie uzyskała promocji do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego. Liczba uczniów promowanych do następnej klasy na semestr programowo wyższy na ostatni dzień roku szkolnego wyniosła 10, a jedna osoba zrezygnował z nauki na 30 września kolejnego roku szkolnego.

(akta kontroli str. 36-38)

Szkoła w latach 2021/2022 – 2023/2024 odstąpiła od rekrutacji w zawodzie technik usług kelnerskich. Dyrektor ZSE wyjaśniła, że nabór do klas pierwszych w tym zawodzie przeprowadzono tylko w roku szkolnym 2020/2021, po otrzymaniu zgody na kształcenie od organu prowadzącego. Wówczas zrekrutowano 10 uczniów, co skutkowało utworzeniem oddziału dwuzawodowego (technik usług kelnerskich oraz technik hotelarstwa). W kolejnych latach szkolnych nie prowadzono rekrutacji do klas pierwszych w tym zawodzie, z uwagi na brak zainteresowania tego typu kształceniem.

(akta kontroli str. 36-38 i 526-530)

1.2. W poszczególnych latach szkolnych na 30 września:

- liczba etatów nauczycielskich oraz liczba zatrudnionych nauczycieli w przeliczeniu na pełne etaty wyniosły odpowiednio: 2017/2018 - 62,35 oraz 56,56; 2018/2019 – 60,18 oraz 55,04; 2019/2020 – 73,40 oraz 58,94; 2020/2021 – 69,16 oraz 57,48; 2021/2022 – 74,05 oraz 60,98; 2022/2023 – 80,76 oraz 63,02; 2023/2024 – 87,19 oraz 70,46. Osób zatrudnionych było natomiast odpowiednio: 58, 58, 61, 60, 64, 67, 72.
- liczba etatów nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych w przeliczeniu na pełne etaty wyniosły: 2017/2018 – 9,72; 2018/2019 – 7,94; 2019/2020 – 9,31; 2020/2021 – 9,32; 2021/2022 – 10,19; 2022/2023 – 10,52; 2023/2024 – 11,19;
- liczba etatów nauczycieli praktycznej nauki zawodu w przeliczeniu na pełne etaty wyniosły: 2017/2018 – 11,10; 2018/2019 – 11,49; 2019/2020 – 15,18; 2020/2021 – 14,46; 2021/2022 – 12,16; 2022/2023 – 11,99; 2023/2024 – 12,19;
- liczba nauczycieli uczących wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych w przeliczeniu na pełne etaty oraz liczba tych osób wyniosły odpowiednio: 2017/2018 – 2,10 oraz 4; 2018/2019 – 4,40 oraz 6, 2019/2020 – 3,29 oraz 4;

2020/2021 – 1,63 oraz 3; 2021/2022 – 1,50 oraz 3; 2022/2023 – 3,62 oraz 6; 2023/2024 – 2,01 oraz 4;

- liczba nauczycieli uczących wyłącznie praktycznej nauki zawodu w przeliczeniu na pełne etaty oraz liczba tych osób wyniosły odpowiednio: 2017/2018 – 3,60 oraz 5; 2018/2019 – 3,84 oraz 5; 2019/2020 – 2,90 oraz 4; 2020/2021 – 2,59 oraz 3; 2021/2022 – 0,16 oraz 1; 2022/2023 – 0,31 oraz 1; 2023/2024 – 1,31 oraz 2;
- liczba nauczycieli uczących zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu w przeliczeniu na pełne etaty oraz liczba tych osób wyniosły odpowiednio: 2017/2018 – 15,12 oraz 14; 2018/2019 – 11,19 oraz 11; 2019/2020 – 18,30 oraz 15; 2020/2021 – 19,56 oraz 18; 2021/2022 – 20,69 oraz 19; 2022/2023 – 18,58 oraz 16; 2023/2024 – 20,06 oraz 17.

Na 30 września poszczególnych lat szkolnych, nie wystąpiła sytuacja wolnego etatu nauczycieli praktycznej nauki zawodu. Wolnego etatu nie było również w latach szkolnych 2017/2018 – 2021/2022 wśród nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych. W latach szkolnych 2022/2023 oraz 2023/2024 wystąpiły sytuacje wolnych etatów wśród tych nauczycieli w wymiarze po 0,09.

(akta kontroli str. 383-384)

Dyrektor ZSE wyjaśniła, że corocznie diagnozowano sytuację kadrową nauczycieli. Proces ten rozpoczynał się wiosną na etapie tworzenia projektu arkusza organizacyjnego Szkoły. Dokumenty te zgodnie z zaleceniami przedstawianymi w toku narad dyrektorskich z organem prowadzącym sporządzano zapobiegawczo o jeden oddział mniej od określonej liczby oddziałów na potrzeby rekrutacji. Do 31 maja danego roku podejmowano decyzje kadrowe dotyczące dalszego zatrudnienia nauczycieli oraz dodatkowego ich naboru. Wynikały one z analizy przygotowanego wiosną projektu arkusza organizacyjnego Szkoły zawierającego wykaz nauczycieli, którym zabraknie godzin od nowego roku szkolnego oraz wykazu wakatów nauczycielskich w danym roku szkolnym. W sytuacji występowania wakatów nauczycieli, zamieszczano ogłoszenia na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Kielcach, występowano do Miejskiego Urzędu Pracy w Kielcach odnośnie osób poszukujących pracy w zawodzie nauczyciela, a także analizowano wpływające do Szkoły podania o pracę.

(akta kontroli str. 526-530)

Przedziały wiekowe nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu pracujących w ZSE na 31 grudnia poszczególnych lat okresu 2019-2022 przedstawiały się następująco:

- 30-40 lat, sześć - 2019 r., siedem – 2020 r., cztery – 2021 r., cztery – 2022 r.;
- 40-50 lat, dziewięć – 2019 r., osiem – 2020 r., dziewięć – 2021 r., dziesięć – 2022 r.;
- 50-60 lat, dziewięć – 2019 r., osiem – 2020 r., dziewięć – 2021 r., osiem – 2022 r.;
- 60-70 lat, jedna osoba – 2020 r., jedna osoba – 2021 r., jedna osoba – 2022 r.

Na koniec poszczególnych lat nie byli zatrudnieni w Szkole nauczyciele teoretycznych przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu w przedziale wiekowym 20-30 lat. Ponadto na 31 grudnia 2019 r. nie było zatrudnionych w Szkole nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu w przedziale wiekowym 60-70 lat.

(akta kontroli str. 365)

W ZSE z jednym emerytowanym nauczycielem języka angielskiego zawarto w roku szkolnym 2022/2023 umowę na zastępstwo za osobę przebywającą na urlopie macierzyńskim oraz na urlopie rodzicielskim.

W Szkole nie wystąpiły przypadki rezygnacji z prowadzenia zajęć lub zastępstw na naukę innego przedmiotu ze względu na braki kadrowe.

(akta kontroli str. 526-530)

W poszczególnych latach szkolnych okresu 2017/2018 – 2023/2024 wśród nauczycieli ZSE nie wystąpiła sytuacja przejścia na emeryturę oraz skorzystania ze świadczenia kompensacyjnego.

Sytuacje, iż nie wznowiono stosunku pracy po ustaniu umowy o pracę miały miejsce wyłącznie w latach szkolnych: 2017/2018, 2021/2022 oraz 2022/2023. Dotyczyło to odpowiednio następującej liczby osób: 1, 1 oraz 5 (wśród nich był nauczyciel uczący wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych).

W roku szkolnym 2021/2022 z jednym nauczycielem uczącym wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych rozwiązano lub wygasł stosunek pracy z innych powodów. W pozostałych latach szkolnych nie wystąpiły sytuacje rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy z nauczycielami z innych powodów.

Urlop dla poratowania zdrowia otrzymała w poszczególnych latach szkolnych następująca liczba nauczycieli: 2017/2018 – 3; 2018/2019 – 3, w tym 2 uczących wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych; 2019/2020 – 1; 2020/2021 – 0; 2021/2022 – 2; 2022/2023 – 2; 2023/2024 – 3, w tym nauczyciel uczący wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych.

(akta kontroli str. 383-386)

W poszczególnych latach szkolnych okresu 2017/2018 – 2023/2024:

- przyjęto następującą liczbę nauczycieli: 2017/2018 – 1 (nauczyciel uczący wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych); 2018/2019 – 1 (nauczyciel uczący wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych); 2019/2020 – 2; 2020/2021 – 1; 2021/2022 – 2, w tym nauczyciel uczący wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych; 2022/2023 – 1 (nauczyciel uczący wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych); 2023/2024 – 1 (nauczyciel uczący wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych);
- z pracy odeszła następująca liczba nauczycieli: 2017/2018 – 1 (nauczyciel uczący wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych); 2018/2019 – 1 (nauczyciel uczący wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych); 2019/2020 – 3, w tym nauczyciel uczący wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych; 2020/2021 – 1; 2021/2022 – 9, w tym dwóch uczących wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych, jeden uczący wyłącznie praktycznej nauki zawodu oraz jeden uczący zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz praktycznej nauki zawodu; 2022/2023 – 4, w tym po jednym nauczycielu uczącym odpowiednio wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych, praktycznej nauki zawodu oraz zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych, jaki i praktycznej nauki zawodu; 2023/2024 – 1 (nauczyciel uczący wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych).

(akta kontroli str. 386)

1.3. Na 30 września 2022 r. w ZSE było zatrudnionych ogółem 67 nauczycieli, w tym 23 nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz praktycznej nauki zawodu (34% ogółu nauczycieli). Szczegółowemu badaniu poddano kwalifikacje 12 nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu (52%). Wszystkie osoby posiadały kwalifikacje wymagane § 3 ust. 2 i § 6 rozporządzenia w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.

(akta kontroli str. 43-67)

1.4. W latach 2019-2023, do 31 października danego roku dyrektor ZSE złożył do Urzędu Miasta Kielce wnioski o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli na rok następny. Wnioski na poszczególne lata uwzględniały: wyniki nadzoru pedagogicznego; wyniki egzaminu zawodowego i maturalnego; zadania związane z realizacją podstawy programowej kształcenia ogólnego i kształcenia

w zawodach szkolnictwa branżowego; wymagania wobec szkół i placówek, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe¹⁴, w tym dotyczące podnoszenia jakości ich pracy oraz uzyskiwanych efektów kształcenia i wychowania, a także wnioski nauczycieli o dofinansowanie kosztów doskonalenia zawodowego. Corocznie opracowanie wniosku o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli było poprzedzone przyjęciem przez Radę Pedagogiczną Szkoły opracowanej przez dyrektora ZSE organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli.

(akta kontroli str. 68-134)

Szczegółowemu badaniu poddano realizację obowiązku szkoleń branżowych przez 12 nauczycieli (52%) spośród 23 nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz praktycznej nauki zawodu zatrudnionych w ZSE na 30 września 2022 r. Każdy poddany badaniu nauczyciel posiadał zaświadczenie o odbyciu szkolenia branżowego w celu podniesienia kwalifikacji w zawodzie w wymiarze 40 godzin, na podstawie skierowania określonego przez dyrektora Szkoły.

(akta kontroli str. 186-211)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że wszystkim nauczycielom teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz praktycznej nauki zawodu w formie elektronicznej udostępniono materiały szkoleniowe dotyczące kształcenia zawodowego w tym szkoleń branżowych. Ponadto poinformowano tych nauczycieli odnośnie przypadków sytuacji zwolnień z obowiązku odbycia szkoleń branżowych. Podała również, że założono listę kontrolną odbywanych szkoleń branżowych na dany rok z uwzględnieniem cyklu trzyletniego. Nauczyciele byli kierowani na szkolenia branżowe na ich wniosek lub z inicjatywy dyrektora ZSE. W tym celu opracowano wzór wniosku, a także wzór skierowania na szkolenia branżowe.

(akta kontroli str. 526-530)

W Szkole ustalono harmonogram uczestnictwa nauczycieli w szkoleniach branżowych realizowanych w cyklach trzyletnich. Określono w nim zaplanowane szkolenia. Ponadto prowadzono listę odbytych szkoleń na podstawie złożonych przez nauczycieli zaświadczeń wystawionych przez podmioty prowadzące szkolenia.

(akta kontroli str. 210-211)

Odnośnie diagnozy potrzeb w zakresie szkoleń branżowych dyrektor ZSE wyjaśniła, że obejmowała ona analizę wniosków z prowadzonego nadzoru pedagogicznego, a także analizę wyników egzaminów zawodowych. Ponadto uwzględniano propozycje pracodawców wskazujące na uwzględnienie praktycznej strony kształcenia.

(akta kontroli str. 526-530)

1.5. W poszczególnych latach okresu 2019 – 2023 stosownie do wymogów § 3 rozporządzenia MENiS w sprawie bezpieczeństwa i higieny, corocznie przeprowadzono w Szkole kontrolę zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z jej obiektów, w tym warunków nauki. Ustalenia kontroli każdorazowo przedstawiono w protokole kontroli, którego kopię przekazano do Urzędu Miasta Kielce. W toku poszczególnych kontroli stwierdzono, iż w Szkole zostały zapewnione warunki bezpiecznego i higienicznego korzystania z jej obiektów, w tym odnośnie nauki.

(akta kontroli str. 327-336)

¹⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 900.

W toku przeprowadzonych podczas kontroli oględzin obiektów ZSE, w tym trzech pomieszczeń sanitarno – higienicznych oraz trzech sal dydaktycznych do kształcenia teoretycznego i praktycznego (pracowni recepcji, a także dwóch pracowni turystyczno-hotelarskich), pokoju nauczycielskiego, pokoju nauczycieli wychowania fizycznego, kuchni oraz sekretariatu, stwierdzono iż zapewniono w nich warunki określone w rozporządzeniu MENIS w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

(akta kontroli str. 366-368)

Wszyscy pracownicy zatrudnieni na dzień 30 września 2023 r. w ZSE posiadali aktualne zaświadczenia o ukończeniu szkolenia okresowego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, a także zaświadczenia stanowiące o ich przeszkoleniu w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

(akta kontroli str. 366-377)

Obiekty Szkoły w poszczególnych latach okresu 2019 – 2022 poddano kontroli, co najmniej raz w roku, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 Prawa budowlanego, natomiast w 2023 r. kontroli co najmniej raz na 5 lat (art. 62 ust. 1 pkt 2 tej ustawy). Według zapisów zawartych w protokołach z tych kontroli obiekty Szkoły były w stanie technicznym nie stwarzającym zagrożenia dla prawidłowego i bezpiecznego użytkowania, jednak w celu zapobiegania pogorszeniu się ich stanu technicznego powinny być na bieżąco wykonywane zalecenia pokontrolne wydane w następstwie tych kontroli.

W protokole kontroli z: 2019 r. podano, że nie wykonano ogółem siedmiu następujących zaleceń z poprzednich kontroli: *nie wykonano termomodernizacji obiektu jako całości; nie wykonano izolacji przeciwwilgociowej ściany przyziemia od strony zachodniej w części mieszczącej kotłownię; nie wzmocniono/nie rozebrano muru zlokalizowanego przy kotłowni; nie zabezpieczono zewnętrznego wejścia do kotłowni; nie naprawiono murów zsyków oraz wejścia zewnętrznego do kotłowni; nie wzmocniono balustrad schodów wewnętrznych i zewnętrznych; nie wykonano naprawy uszkodzonych fragmentów ogrodzenia wraz z odnowieniem – oczyszczeniem i odmalowaniem.* Zapisy o niewykonaniu wszystkich ww. zaleceń i konieczności ich realizacji zostały zawarte w protokołach kontroli z 2020 r. oraz z 2021 r.

Według zapisów zawartych w protokole kontroli z 2022 r., w toku kontroli nie wykonano pięciu z siedmiu ww. zaleceń pokontrolnych. Zrealizowano natomiast dwa zalecenia pokontrolne, tj. zabezpieczono zewnętrzne wejście do kotłowni oraz wykonano naprawy uszkodzonych fragmentów ogrodzenia wraz z odnowieniem (oczyszczeniem i odmalowaniem). W dokumencie podniesiono potrzebę realizacji niewykonanych zaleceń pokontrolnych.

Według protokołu kontroli z sierpnia 2023 r., nadal nie wykonano czterech zaleceń określonych w protokołach kontroli z poszczególnych lat okresu 2019 – 2022, tj.: nie wykonano termomodernizacji obiektu Szkoły; nie wykonano izolacji przeciwwilgociowej ściany przyziemia od strony zachodniej w części mieszczącej kotłownię; nie wzmocniono/nie rozebrano muru zlokalizowanego przy kotłowni; nie naprawiono murów zsyków. W wyniku kontroli zalecono ich realizację, a ponadto określono dodatkowo wydano cztery następujące zalecenia pokontrolne: uszczelnienie przeciekającej ściany piwnicznej w pomieszczeniu konserwatora przy kotłowni; uzupełnienie brakujących i wymianę spękanych płytek na schodach zewnętrznych do sali gimnastycznej; sukcesywną wymianę skorodowanych i nieszczelnych elementów instalacji kanalizacji sanitarnej i wodociągowej oraz dokończenie wymiany posadzek z płytek PCV.

(akta kontroli str. 428-466)

1.6. Szczegółowym badaniem objęto pracownie przedmiotowe ZSE, w których było prowadzone nauczanie w zawodach technik ekonomista, technik hotelarstwa oraz technik organizacji turystyki. W wyniku przeprowadzonych w toku kontroli oględzin tych pracowni stwierdzono, że znajdowało się w nich wyposażenie niezbędne do nauczania w zawodzie technik ekonomista w załączniku nr 6, natomiast do nauczania w zawodzie technik hotelarstwa oraz technik organizacji turystyki w załączniku nr 12 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego¹⁵.

(akta kontroli str. 531-535)

1.7. W roku 2019 Szkoła zakupiła pomoce dydaktyczne dla pracowni przedmiotowych za kwotę 40,2 tys. zł, w tym sześć projektorów multimedialnych, pięć telewizorów, tablicę interaktywną oraz siedem tablic suchościeralnych. W 2020 r. zakupiono sześć komputerów notebook za kwotę 17,5 tys. zł celem wyposażenia pracowni komputerowych. W 2021 r. za kwotę 9,6 tys. zł zakupiono do pracowni komputerowych 17 komputerów (sprzęt poleasingowy), a także elementy wyposażenia i książki do biblioteki szkolnej za kwotę ogółem 24,6 tys. zł.

Powyższe zakupy zostały sfinansowane ze środków określonych w planie finansowym Szkoły bez występowania do organu prowadzącego o jego zwiększenie na potrzeby realizacji tych zakupów.

W 2022 r. dyrektor ZSE zgłosił do Urzędu Miasta Kielce potrzebę zakupu pomocy dydaktycznych do pracowni gastronomicznej oraz pracowni komputerowych w celu ich doposażenia w związku ze zbliżającymi się egzaminami zawodowymi w styczniu 2023 r. Wystąpiono o kwotę 100,0 tys. zł. Organ prowadzący przyznał Szkole środki o które wystąpiono, które wydatkowano w łącznej wysokości 90,4 tys. zł. W 2023 r. wykonano ze środków przyznanych w planie finansowym Szkoły za kwotę ogółem 100,0 tys. zł modernizację instalacji wodno – kanalizacyjnej w pracowni gastronomicznej oraz modernizację sali gimnastycznej Szkoły.

Dyrektor ZSE wyjaśniła, że w Szkole nie wystąpiły przypadki braku realizacji zajęć z uwagi na niedobór sprzętu i wyposażenia.

(akta kontroli str. 158-178 i 525-530)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nie realizowano na bieżąco zaleceń pokontrolnych wydanych w następstwie przeprowadzonych kontroli obiektów Szkoły, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 Prawa budowlanego¹⁶. ZSE nie wykonał dotychczas czterech spośród siedmiu zaleceń pokontrolnych wydanych w następstwie kontroli przeprowadzonej w 2019 r. Niewykonanie żadnego z tych zaleceń stwierdzono też w kontroli w 2021 r. Obowiązek realizacji zaleceń z poprzednich kontroli był każdorazowo wskazywany w protokołach z przeprowadzonych kontroli.

(akta kontroli str. 428-456)

¹⁵ Dz. U. poz. 991, ze zm.

¹⁶ Obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę kontroli:
- okresowej, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego: elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu, instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska, instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych);
- okresowej, co najmniej raz na 5 lat, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia; kontrolą tą powinno być objęte również badanie instalacji elektrycznej i piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów;

Dyrektor ZSE wyjaśniła, że zalecania nie dotyczyły zagrożenia bezpieczeństwa osób przebywających w Szkole, niemniej niezwłocznie dokonane zostanie oszacowanie kosztu wykonania poszczególnych prac i podjęte będą działania w celu realizacji zaleceń pokontrolnych.

(akta kontroli str. 526-530)

2. W statucie Szkoły nie zawarto zapisów dotyczących możliwości kształcenia w zawodach: technik usług kelnerskich oraz technik żywienia i usług gastronomicznych, na które otrzymano zgodę Prezydenta Miasta Kielce 31 marca 2020 r. i prowadzono kształcenie począwszy od roku szkolnego 2020/2021. W statucie ZSE kształcenie w ww. zawodach ujęto dopiero od roku szkolnego 2022/2023¹⁷.

Dyrektor ZSE wyjaśniła, że sytuacja była spowodowana występującą w tamtym czasie ogromną pandemią, a zebrania Rady Pedagogicznej ograniczono praktycznie do kwestii klasyfikacji uczniów i spraw pandemicznych.

(akta kontroli str. 9-39 i 537-539)

OCENA CZĄSTKOWA

W Szkole zapewniono warunki umożliwiające należyłą jakość kształcenia zawodowego. W statucie ZSE do listopada 2022 r. nie uwzględniono zawodów, w odniesieniu do których prowadzono kształcenie w roku szkolnym 2020/2021 i 2021/2022. Nauczyciele teoretycznych przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu posiadali wymagane kwalifikacje i wywiązywali się z obowiązku doskonalenia umiejętności i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do wykonywania pracy poprzez uczestnictwo w szkoleniach branżowych realizowanych w trzyletnich cyklach. Baza dydaktyczna Szkoły została wzbogacona i zmodernizowana zgodnie z potrzebami. W wyniku przeprowadzonych w toku kontroli oględzin wybranych pracowni przedmiotowych, stwierdzono, że znajdowało się w nich wyposażenie niezbędne w celu realizacji podstawy programowej.

Corocznie Szkoła została objęta kontrolą zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z jej obiektów, a także kontrolą okresową ich stanu technicznego. Nie realizowano jednak na bieżąco zaleceń pokontrolnych określonych w protokołach z tych kontroli w celu zapobiegania pogorszeniu się stanu technicznego budynków.

OBSZAR

2. Realizacja procesu kształcenia.

Opis stanu faktycznego

2.1. Dyrektor ZSE wyjaśniła, że wybierając nowe kierunki kształcenia zwracano uwagę na dotychczasową współpracę z obiektami hotelarskimi oraz biurami rachunkowymi realizującymi praktyki zawodowe w zakresie gastronomii oraz w zakresie rachunkowości. Prowadzono również rozmowy z pracodawcami odnośnie potwierdzenia spostrzeżeń dotyczących zwiększonego zapotrzebowania na kierunki gastronomiczne oraz ekonomiczne.

(akta kontroli str. 526-530)

W celu dostosowania oferty Szkoły do aktualnych potrzeb rynku pracy dyrektor ZSE wyjaśniła, że analizowano sugestie pracodawców w zakresie zapotrzebowania na nowe kierunki i specjalizacje. Ponadto prowadzono rozmowy z uczniami odnośnie wzbogacenia treści prowadzonych zajęć branżowych. Następnie sprawdzano, czy jest zapotrzebowanie na nowe kierunki kształcenia.

(akta kontroli str. 526-530)

¹⁷ Statut wprowadzony uchwałą Rady Pedagogicznej ZSE Nr 8/2022/2023 z dnia 14 listopada 2022 r.

Szkoła nie prowadziła badań, a także nie przeprowadzała ankiet celem uzyskania opinii na temat absolwentów ZSE i jakości kształcenia. Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że w sposób stały współpracowano natomiast z pracodawcami, w związku z czym już na etapie kształcenia otrzymywano informacje dotyczące oceny poziomu absolwentów Szkoły i ich przydatności do pracy.

(akta kontroli str. 526-530)

Dyrektor ZSE zawarł następujące umowy i porozumienia o współpracy:

- 15 marca 2018 r. z Bankiem Pekao S.A. Oddział Kielce umowę w sprawie zasad współpracy nad klasami ekonomicznymi o specjalności bankowo – finansowej;
- 5 czerwca 2018 r. z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach umowę w sprawie zasad współpracy nad klasami ekonomicznymi o specjalności bankowo – finansowej;
- 13 lipca 2018 r. z Izbą Gospodarczą Hotelarstwa Polskiego o współpracy nad klasami hotelarsko – turystycznymi;
- 9 października 2018 r. z Zarządem Województwa Świętokrzyskiego o współpracy w ramach patronatu nad klasami hotelarsko – turystycznymi;
- 9 października 2018 r. z Regionalną Organizacją Turystyczną Województwa Świętokrzyskiego (dalej: ROTWS) o współpracy nad klasami hotelarsko – turystycznymi;
- 26 lutego 2019 r. z ROTWS w sprawie określenia zasad i warunków współpracy w celu realizacji kształcenia w zawodzie technik organizacji turystyki. Umowa stanowiła, że ROTWS zobowiązała się m.in. do wsparcia realizacji kształcenia zawodowego, w tym praktycznej nauki zawodu poprzez współorganizowanie wycieczek dydaktycznych związanych z kształceniem zawodowym; doposażenie warsztatów szkolnych; wsparcia Szkoły w organizacji egzaminów zawodowych; współpracy w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli kształcenia zawodowego; wsparcia w realizacji doradztwa zawodowego;
- 12 lutego 2021 r. zawarła z Instytutem Badań Edukacyjnych w Warszawie umowę partnerską na rzecz uczenia się przez całe życie poprzez wdrożenie rozwiązań Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji na poziomie regionalnym i lokalnym;
- 30 sierpnia 2022 r. porozumienie o współpracy z Biurem Rachunkowy w Kielcach w sprawie określenia zasad i warunków współpracy w celu realizacji kształcenia w zawodzie technik ekonomista.

(akta kontroli str. 135-157)

Szkoła w sposób sformalizowany nie śledziła losów swoich absolwentów. Dyrektor ZSE wyjaśniła, że posiadano natomiast stały kontakt z absolwentami zwłaszcza pracującymi w branży hotelarskiej, turystycznej oraz w biurach rachunkowości.

W roku szkolnym 2020/2021 rozpoczęto w Szkole kształcenie na kierunku technik usług kelnerskich oraz technik żywienia i usług gastronomicznych. W roku szkolnym 2019/2020 do oferty kształcenia wprowadzono nauczanie w zawodzie technik rachunkowości. W badanym okresie zaniechano naboru do klas pierwszych w zawodzie technik usług kelnerskich od roku szkolnego 2021/2022, z uwagi na znikome zainteresowanie kształceniem w tym zawodzie. Czynniki decydującymi o utworzeniu nowych kierunków było zainteresowanie młodzieży zgłaszane w toku rekrutacji, a także rozmowy z pracodawcami wskazującymi na zapotrzebowanie w danych zawodach.

(akta kontroli str. 526-530)

Zawody, w których prowadzono kształcenie w ZSE nie były określone w prognozach zapotrzebowania na krajowym rynku pracy określonych przez Ministra Edukacji i Nauki. Dyrektor ZSE wyjaśniła, że prowadzono kształcenie w zawodach, na które

występowało zapotrzebowanie na wojewódzkim rynku pracy. Zapotrzebowanie na pracowników, w zawodach w których kształciła Szkoła, na wojewódzkim rynku pracy przedstawiało się w poszczególnych latach następująco: technik ekonomista – umiarkowane, technik rachunkowości – umiarkowane; technik hotelarstwa – w latach 2019–2020, umiarkowane, natomiast w latach 2021-2023 – istotne; technik organizacji turystyki – w latach 2019-2020 – umiarkowane, natomiast w latach 2021-2023 – istotne; technik żywienia i usług gastronomicznych – umiarkowane w 2019 r., a istotne w latach 2020-2023; technik usług kelnerskich – w 2019 r. nie znajdował się w wykazie zawodów ujętych w prognozie zapotrzebowania na wojewódzkim rynku pracy, natomiast w latach 2020-2023 – umiarkowane.

(akta kontroli str. 526-530)

2.2. Nauczyciele prowadzący kształcenie zawodowe w danym zawodzie przedstawili 1 września 2022 r. dyrektorowi ZSE programy nauczania w zakresie kształcenia ogólnego oraz programy nauczania w zakresie kształcenia zawodowego poszczególnych zawodów dla cyklu kształcenia (klasy I-V), tj.: *Program nauczania zawodu technik ekonomista; Program nauczania zawodu technik rachunkowości; Program nauczania zawodu technik hotelarstwa; Program nauczania zawodu technik organizacji turystyki;; Program nauczania zawodu technik żywienia i usług gastronomicznych.* Poszczególne dokumenty zostały sporządzone z wykorzystaniem opracowań przygotowanych przez Ośrodek Rozwoju Edukacji. Programy obejmowały treści nauczania ustalone w formie efektów kształcenia dla zawodów technik ekonomista i rachunkowości oraz technik *hotelarstwa*, organizacji turystyki oraz żywienia i usług gastronomicznych odpowiednio w załączniku nr 6 i nr 12 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego¹.

Rada Pedagogiczna ZSE uchwałą z 31 sierpnia 2022 r. pozytywnie zaopiniowała przedstawione przez nauczycieli programy nauczania w zakresie kształcenia ogólnego oraz programy nauczania w zakresie kształcenia zawodowego.

(akta kontroli str. 467-524)

2.3. Na próbie trzech zawodów, w których prowadzono kształcenie w roku szkolnym 2022/2023, tj.: technik ekonomista; technik hotelarstwa oraz technik organizacji turystyki sprawdzono realizację minimalnego wymiaru godzin kształcenia zawodowego określonych dla nich w podstawie programowej i ramowych planach nauczania. Plany nauczania tych zawodów w ZSE określały następującą liczbę godzin kształcenia zawodowego: technik ekonomista – 2 160, technik hotelarstwa – 2 160, technik organizacji turystyki – 2 160, w związku z czym zapewniono minimalny wymiar godzin dla kształcenia zawodowego określony w załącznikach nr 6 i nr 12 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego oraz w załączniku nr 5 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół¹⁸.

(akta kontroli str. 472-486)

2.4. W każdym roku szkolnym okresu 2019 – 2023, w terminie do 30 września dyrektor Szkoły opracował program realizacji doradztwa zawodowego, z uwzględnieniem wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego. Każdorazowo dokument

¹⁸ Dz. U. poz. 639, ze zm.

został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną ZSE. Programy realizacji doradztwa zawodowego zawierały treści programowe oraz działania związane z realizacją doradztwa zawodowego, w tym tematykę działań; metody i formy realizacji; termin realizacji; osoby odpowiedzialne oraz oznaczenie oddziału, którego dotyczyło działanie. Działania dotyczyły realizacji treści programowych w tym na przedmiotach ogólnokształcących i zawodowych. W roku szkolnym 2022/2023 podjęto 92 działania związane z realizacją doradztwa zawodowego. Według sprawozdania z realizacji doradztwa zawodowego w tym roku szkolnym, wszystkie działania ujęte w programie zrealizowano. W programie ujęte były również zagadnienia poruszane na godzinach wychowawczych, a także na wycieczkach przedmiotowych. Doradztwo zawodowe było realizowane przez 39 nauczycieli.

(akta kontroli str. 212-326)

2.5. Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że w ZSE nie wdrożono zajęć przygotowujących do zdobycia dodatkowych uprawnień zawodowych ani kwalifikacji w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji ponieważ w okresie wprowadzania specjalizacji nie funkcjonowały kwalifikacje i uprawnienia obejmujące zakres tematyczny tożsamy z zainteresowaniami uczniów i potrzebami rynku pracy.

W Szkole wdrożono natomiast do programów nauczania następujące dodatkowe umiejętności w poszczególnych zawodach: technik żywienia i usług gastronomicznych od roku 2020/2021 – specjalizacja barmańska w wymiarze 30 godzin; od roku 2020/2021 technik usług kelnerskich – specjalizacja barmańska w wymiarze 30 godzin; od roku 2019/2020 technik hotelarstwa – specjalizacja barmańsko-baristyczna w wymiarze 150 godzin oraz język hiszpański w wymiarze 150 godzin; od roku 2019/2020 technik ekonomista – specjalizacja finansowa w wymiarze 285 godzin; od roku 2019/2020 technik rachunkowości – specjalizacja finansowa w wymiarze 285 godzin; od roku 2019/2020 technik organizacji turystyki – specjalizacja animacja czasu wolnego w wymiarze 210 godzin oraz język hiszpański w wymiarze 180 godzin.

(akta kontroli str. 526-530)

2.6. Badaniem objęto organizację praktycznej nauki zawodu w roku szkolnym 2022/2023. Obowiązkiem nauki było objętych ogółem 245 uczniów Szkoły, z tego: 117 trzecich klas w sześciu zawodach (technik hotelarstwa, technik organizacji turystyki, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik usług kelnerskich, technik ekonomista, technik rachunkowości) oraz 128 czwartych klas w czterech zawodach (technik hotelarstwa, technik ekonomista, technik rachunkowości, technik organizacji turystyki). Praktyczna nauka zawodu dla uczniów klas trzecich odbywała się od 6 do 31 marca 2023 r., natomiast dla uczniów klas czwartych od 12 kwietnia do 12 maja 2023 r. Nauka odbywała się wyłącznie u pracodawców, natomiast nie prowadzono jej w indywidualnych gospodarstwach rolnych, zapewniających rzeczywiste warunki pracy, a także w branżowych centrach umiejętności, centrach kształcenia zawodowego, warsztatach szkolnych, pracowniach szkolnych i placówkach kształcenia ustawicznego¹⁹.

W celu prowadzenia praktycznej nauki zawodu w formie praktyk zawodowych, kierownictwo Szkoły zawarło ogółem 123 umowy, z tego: 57 dla uczniów klas trzecich oraz 66 umów dla uczniów klas czwartych. Szkoła nie zawierała umów o staż uczniowski. Spośród 245 uczniów objętych obowiązkiem praktycznej nauki zawodu, terminowo naukę zaliczyło 243. Jedna osoba zaliczyła naukę w okresie wakacji,

¹⁹ Zdonie z art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900), praktyczna nauka zawodu może odbywać się u pracodawców lub w indywidualnych gospodarstwach rolnych, zapewniających rzeczywiste warunki pracy, a także w branżowych centrach umiejętności, centrach kształcenia zawodowego, warsztatach szkolnych, pracowniach szkolnych i placówkach kształcenia ustawicznego.

natomiast jeden uczeń nauki nie zaliczył (nie uzyskał również promocji dla następnej klasy z uwagi na brak postępów w nauce).

Szczegółowe badanie organizacji praktycznej nauki zawodu przeprowadzono na próbie pięciu zawodów (83%), tj.: technik hotelarstwa, technik usług kelnerskich, technik ekonomista, technik rachunkowości oraz technik organizacji turystyki. Badaniem objęto ogółem 10 umów o praktyczną naukę zawodu, na podstawie których na naukę skierowano ogółem 28 uczniów Szkoły, co stanowiło 11% wszystkich uczniów objętych jej obowiązkiem. Wszystkie poddane badaniu umowy zawierały elementy określone w § 7 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie praktycznej nauki zawodu. Każda umowa zawierała zapis, iż pracodawca zobowiązał się do realizacji praktyki zawodowej w reżimie sanitarnym zgodnym z obowiązującymi przepisami dotyczącymi zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19. Również w każdej umowie podano, że praktyki zawodowe będą realizowane zgodnie z programem nauczania dla danego zawodu. Do żadnej umów nie dołączono programu nauczania danego zawodu. W § 3 poddanych badaniu umów, zawartych przez Szkołę o praktyczną naukę zawodu w formie praktyk zawodowych podano, iż Szkoła zapewniła ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków. Uczniowie zostali ubezpieczeni w dwóch towarzystwach ubezpieczeniowych.

(akta kontroli str. 337-365 i 536)

2.7. W styczniu 2019 r. (rok szkolny 2018/2019) w ZSE przeprowadzono dla uczniów klas czwartych egzaminy zawodowe w trzech kwalifikacjach: *Obsługa gości w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie; Planowanie i realizacja imprez i usług turystycznych; Prowadzenie rachunkowości*. Zdawalność egzaminów wyniosła odpowiednio: 90% (w województwie świętokrzyskim – 75%, w kraju – 85%), 100% (w województwie świętokrzyskim – 90%, w kraju – 87%) oraz 72% (w województwie świętokrzyskim – 91%, w kraju – 84%).

W czerwcu 2019 r. (rok szkolny 2018/2019) w ZSE przeprowadzono egzaminy zawodowe dla uczniów klas drugich w trzech kwalifikacjach (*Planowanie i realizacja usług w recepcji; Planowanie i realizacja imprez i usług turystycznych; Planowanie i prowadzenie działalności w organizacji*). Zdawalność egzaminów wyniosła odpowiednio: 62% (w województwie świętokrzyskim – 81%, w kraju – 71%), 57% (w województwie świętokrzyskim – 57%, w kraju – 61%) oraz 62% (w województwie świętokrzyskim – 81%, w kraju – 86%).

W styczniu 2020 r. (rok szkolny 2019/2020) w ZSE przeprowadzono egzaminy zawodowe dla uczniów klas czwartych w trzech kwalifikacjach: *Obsługa gości w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie; Prowadzenie informacji turystycznej oraz sprzedaż usług turystycznych; Prowadzenie rachunkowości*. Zdawalność egzaminów wyniosła odpowiednio: 87% (w województwie świętokrzyskim – 69%, w kraju – 72%), 85% (w województwie świętokrzyskim – 86%, w kraju – 58%) oraz 39% (w województwie świętokrzyskim – 71%, w kraju – 83%).

W czerwcu 2020 r. (rok szkolny 2019/2020) w ZSE przeprowadzono egzaminy zawodowe dla uczniów klas drugich w trzech kwalifikacjach: *Planowanie i realizacja usług w recepcji; Planowanie i realizacja imprez i usług turystycznych; Planowanie i prowadzenie działalności w organizacji*. Zdawalność egzaminów wyniosła odpowiednio: 67% (w województwie świętokrzyskim – 75%, w kraju – 70%), 47% (w województwie świętokrzyskim – 35%, w kraju – 69%) oraz 47% (w województwie świętokrzyskim – 68%, w kraju – 79%).

W styczniu 2021 r. (rok szkolny 2020/2021) w ZSE przeprowadzono egzaminy zawodowe dla uczniów klas czwartych w trzech kwalifikacjach: *Obsługa gości w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie; Prowadzenie informacji turystycznej oraz sprzedaż usług turystycznych; Prowadzenie rachunkowości*. Zdawalność egzaminów wyniosła odpowiednio: 95% (w województwie świętokrzyskim – 93%, w kraju – 96%),

85% (w województwie świętokrzyskim – 85%, w kraju – 85%) oraz 53% (w województwie świętokrzyskim – 69%, w kraju – 82%).

W czerwcu 2021 r. (rok szkolny 2020/2021) w ZSE przeprowadzono egzaminy dla uczniów klas drugich po gimnazjum w czterech kwalifikacjach: *Prowadzenie dokumentacji w jednostce organizacyjnej; Prowadzenie spraw kadrowo – płacowych i gospodarki finansowej jednostek organizacyjnych; Obsługa gości w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie; Przygotowanie imprez i usług turystycznych.*

Zdawalność egzaminów wyniosła odpowiednio: 81% (w województwie świętokrzyskim – 93%, w kraju – 86%), 84% (w województwie świętokrzyskim – 84%, w kraju – 75%), 64% (w województwie świętokrzyskim – 70%, w kraju – 75%) oraz 56% (w województwie świętokrzyskim – 63%, w kraju – 75%).

W styczniu 2022 r. (rok szkolny 2021/2022) w ZSE przeprowadzono egzaminy zawodowe w siedmiu kwalifikacjach: *Prowadzenie rachunkowości; Obsługa gości w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie; Prowadzenie informacji turystycznej oraz sprzedaż usług turystycznych* (w tych kwalifikacjach egzaminy zawodowe przeprowadzono dla uczniów klas czwartych); *Prowadzenie dokumentacji w jednostce organizacyjnej; Prowadzenie spraw kadrowo – płacowych i gospodarki finansowej jednostek organizacyjnych; Obsługa gości w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie; Przygotowanie imprez i usług turystycznych* (w tych kwalifikacjach egzaminy zawodowe przeprowadzono dla uczniów klas trzecich po szkole podstawowej).

Zdawalność egzaminów wyniosła odpowiednio: 58% (w województwie świętokrzyskim – 75%, w kraju – 82%); 57% (w województwie świętokrzyskim – 67%, w kraju – 81%); 69% (w województwie świętokrzyskim – 85%, w kraju – 87%); 74% (w województwie świętokrzyskim – 88%, w kraju – 84%); 60% (w województwie świętokrzyskim – 60%, w kraju – 84%); 95% (w województwie świętokrzyskim – 92%, w kraju – 90%); 64% (w województwie świętokrzyskim 61%, w kraju – 72%).

W styczniu 2023 r. (rok szkolny 2022/2023) w ZSE przeprowadzono egzaminy zawodowe w dziewięciu kwalifikacjach: *Prowadzenie dokumentacji w jednostce organizacyjnej; Prowadzenie spraw kadrowo – płacowych i gospodarki finansowej jednostek organizacyjnych; Prowadzenie rachunkowości; wykonywanie usług kelnerskich; Przygotowanie i wydawanie dań; Obsługa gości w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie; Realizacja usług w recepcji; Przygotowanie imprez i usług turystycznych; Obsługa klienta oraz rozliczanie imprez i usług turystycznych.*

Zdawalność egzaminów wyniosła odpowiednio: 89% (w województwie świętokrzyskim – 80%); 90% (w województwie świętokrzyskim – 91%); 94% (w województwie świętokrzyskim – 86%); 83% (w województwie świętokrzyskim – 83%); 86% (w województwie świętokrzyskim – 94%); 89% (w województwie świętokrzyskim – 89%); 77% (w województwie świętokrzyskim – 78%); 94% (w województwie świętokrzyskim – 89%); 65% (w województwie świętokrzyskim 69%).

W Szkole przeprowadzano analizę wyników egzaminów zawodowych poprzez porównanie zdawalności w poszczególnych kwalifikacjach z wynikami w województwie świętokrzyskim oraz w kraju. Wnioski z przeprowadzonych analiz były następujące: *należy rozwiązywać jak najwięcej zadań egzaminacyjnych dotyczących części praktycznej egzaminu oraz rozwiązywać testy egzaminacyjne na przedmiotach teoretycznych; nauczyciel powinien motywować uczniów do regularnego uczęszczania na lekcje oraz zajęcia praktyczne przygotowujące do egzaminu zawodowego; należy zwracać uwagę na dokładne i rzetelne przeczytanie i przeanalizowanie treści arkuszy egzaminacyjnych.*

(akta kontroli str. 357-364)

Dyrektor ZSE wyjaśniła, że wnioski z analiz wyników egzaminów zawodowych były na bieżąco przekazywane wszystkim członkom komisji przeprowadzających te

egzaminu. Nauczyciele w toku prowadzonych zajęć wykorzystywali przekazywane im wnioski w celu poprawy kształcenia uczniów.

(akta kontroli str. 526-530)

Do egzaminów zawodowych uczniowie przystępowali przed ukończeniem Szkoły. Każdy z nauczanych zawodów obejmował egzamin z dwóch kwalifikacji. Egzamin z pierwszej kwalifikacji uczniowie zdawali w klasie trzeciej (wcześniej drugiej), natomiast z drugiej kwalifikacji w ostatniej klasie, przed ukończeniem Szkoły. W przypadku nieobecności na egzaminie w zakresie pierwszej kwalifikacji, uczeń nie uzyskiwał promocji do wyższej klasy. W związku z nieobecnością na egzaminie w zakresie drugiej kwalifikacji, uczeń nie miał możliwości ukończyć szkoły i w konsekwencji podejścia do egzaminu maturalnego. Mogli do niego przystąpić wyłącznie uczniowie, którzy ukończyli szkołę. W poszczególnych latach szkolnych do egzaminu zawodowego przystąpiła następująca liczba uczniów: 2018/2019 – 240; 2019/2020 – 220; 2020/2021 – 226; 2021/2022 – 226; 2022/2023 – 230. Liczba uczniów, którzy nie przystąpili do tego egzaminu wyniosła: 2018/2019 – 7; 2019/2020 – 2; 2020/2021 – 5; 2021/2022 – 3; 2022/2023 – 0.

W poszczególnych latach szkolnych następująca liczba uczniów otrzymała certyfikaty uzyskania kwalifikacji zawodowych: 2018/2019 – 178 (74%); 2019/2020 – 149 (68%); 2020/2021 – 163 (72%); 2021/2022 – 160 (71%); 2022/2023 – 195 (85%).

(akta kontroli str. 357-364)

Dyrektor ZSE wyjaśniła, że faktycznie zdawalność nie była zadowalająca, w związku z czym Szkoła będzie nadal podejmować dalsze działania w celu poprawy w tym zakresie. Podała, że zaobserwowaną przyczyną niskiej zdawalności egzaminów zawodowych jest niska motywacja uczniów i duża przypadkowość w wyborze szkoły średniej, w tym również kierowanej przez nią. Ponadto podała, że rozsądnym rozwiązaniem tego problemu wydaje się zintensyfikowanie działań promocyjnych przy naborze do klas pierwszych, również wśród rodziców potencjalnych uczniów w celu zwiększenia ich dopasowania do wybieranego zawodu i szkoły. Wyjaśniła, że w tym zakresie niezwłocznie działania zostaną zintensyfikowane. Wskazała, że ważne jest aby zwiększyć świadomość uczniów szkół podstawowych i ich rodziców w zakresie działalności ZSE oraz możliwości, jakie daje szkoła uczniom i jej absolwentom. Działania te mogłyby przyczynić się do utworzenia klas pierwszych szkoły branżowej I-go stopnia, dzięki czemu słabsi uczniowie technikum mieliby alternatywę i możliwość zmiany typu szkoły, w której pobierają naukę. Takie rozwiązanie powodowałby udzielanie uczniom bardziej dopasowanego wsparcia w zakresie dydaktyki i wychowania.

(akta kontroli str. 537-539)

Liczba uczniów którzy w poszczególnych latach szkolnych ukończyli ZSE wyniosła:

- 2018/2019 – 130, z tego: do egzaminu maturalnego z języka polskiego przystąpiło 122, z matematyki 122, z języka obcego 121, natomiast nie przystąpiło do niego odpowiednio 8; 8 oraz 9 uczniów;
- 2019/2020 – 118, z tego: do egzaminu maturalnego z języka polskiego przystąpiło 115; z matematyki 115; z języka obcego 115, natomiast nie przystąpiło do niego odpowiednio po trzech uczniów;
- 2020/2021 – 107, z tego: do egzaminu maturalnego z języka polskiego przystąpili wszyscy uczniowie, z matematyki 106 (jeden uczeń nie przystąpił), z języka obcego 106 (jeden uczeń nie przystąpił);
- 2021/2022 – 105, z tego: do egzaminu maturalnego z języka polskiego, z matematyki oraz z języka obcego przystąpiło po 101 uczniów, natomiast odpowiednio po czterech uczniów do niego nie przystąpiło;

- 2022/2023 – 112, z tego: do egzaminu maturalnego z języka polskiego, z matematyki oraz z języka obcego przystąpiło po 102 uczniów, natomiast odpowiednio po dziesięciu uczniów do niego nie przystąpiło.

(akta kontroli str. 357-364)

2.8. ZSE zawarł umowy o współpracy z pięcioma instytucjami oraz z dwoma przedsiębiorcami. Zakres współpracy obejmował w szczególności zgłaszanie propozycji do programu nauczania zawodów, doposażenie pracowni szkolnych, doskonalenie nauczycieli kształcenia zawodowego, w tym organizację szkoleń branżowych, przyjęcie uczniów ZSE na praktyczną naukę zawodu w formie praktyk zawodowych, doradztwo zawodowe i promocję kształcenia zawodowego.

(akta kontroli str. 135-157)

Dyrektor ZSE wyjaśniła, że w ZSE nie funkcjonowała żadna klasa patronacka, pomimo iż kontaktowano się z pracodawcami w celu ich wprowadzenia. Pracodawcy nie wyrazili zainteresowania takim rozwiązaniem, tłumacząc iż nie widzą konkretnych wymiernych korzyści dla siebie i swoich przedsiębiorstw.

(akta kontroli str. 526-530)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że wsparcie przez przedsiębiorców procesu kształcenia zawodowego polegało wyłącznie na przyjęciu uczniów ZSE na praktyczną naukę zawodu oraz prowadzenie szkoleń branżowych dla nauczycieli. Podała również, że pracodawcy podczas spotkań wskazywali na konkretne umiejętności jakich potrzebują od przyszłych pracowników i na tej podstawie wprowadzano konkretne specjalizacje. Dyrektor ZSE wyjaśniła, że spotkania z pracodawcami odbywają się regularnie. W ich toku na bieżąco omawiane były wszelkie kwestie, w tym dotyczące odbywania praktyk zawodowych przez uczniów Szkoły. Podała, że nie wystąpiła potrzeba aby przedstawiciele pracodawców brali udział w posiedzeniach Rady Pedagogicznej Szkoły.

(akta kontroli str. 526-530)

Ogółem 30 uczniów ZSE uczestniczyło w 2022 r. w stażach w Hiszpanii w ramach programu Erasmus+. Nie brali natomiast udziału w stażach finansowanych ze środków programów operacyjnych w ramach perspektywy finansowej 2021-2027.

(akta kontroli str. 526-530)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na niedołączeniu do umów o praktyczną naukę zawodu w formie praktyk zawodowych w roku szkolnym 2022/2023, zawartych przez kierownictwo Szkoły z pracodawcami, programu nauczania danego zawodu. Obowiązek dołączenia do umowy programu nauczania danego zawodu, wynikał z § 7 ust. 3 rozporządzenia w sprawie praktycznej nauki zawodu.

(akta kontroli str. 337-356)

Dyrektor ZSE wyjaśniła, że faktycznie nie dokonano w tym zakresie zapisów, a w umowach, które będą zawierane będą one dokonywane.

(akta kontroli str. 537-539)

OCENA CZĄSTKOWA

Współpracowano z pracodawcami, celem dostosowania oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy. W poszczególnych latach prawidłowo realizowano działania dotyczące doradztwa zawodowego, na podstawie terminowo opracowanych programów. Uczniom zaoferowano nabycie dodatkowych wybranych umiejętności zawodowych. Praktyczną naukę zawodu w formie praktyk zawodowych prowadzono u pracodawców na podstawie zawartych z nimi umów. Prawidłowo przyjęto do użytku w roku szkolnym 2022/2023 programy nauczania dla poszczególnych zawodów. W

toku nauki przedmiotów zawodowych realizowano wymiar godzin określony w ramowych programach nauczania i podstawie programowej kształcenia w zawodach. Do żadnej z 10 poddanych badaniu umów o praktyczną naukę zawodu, nie dołączono programu nauczania danego zawodu, pomimo obowiązku w tym zakresie określonego w § 7 ust. 3 rozporządzenia w sprawie praktycznej nauki zawodu. Pomimo podjętych przez Dyrektora Szkoły działań w celu prawidłowej realizacji procesu kształcenia zawodowego, nie skutkowało ono jednak efektami osiąganymi przez uczniów na egzaminach zawodowych, bowiem ich zdawalność w latach 2019 – 2023 była na niskim poziomie.

III. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Realizację na bieżąco zaleceń pokontrolnych z okresowych kontroli stanu technicznego obiektów Szkoły.
2. Dołączanie do umów o praktyczną naukę zawodu w formie praktyk zawodowych programu nauczania zawodu.

Uwagi

NIK nie formułuje uwag.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, grudnia 2023 r.

Kontroler
Zbigniew Jurkowski
specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
Dyrektor
Grzegorz Walendzik

.....
podpis

.....
podpis